

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 17072909
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

20 Ekim 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

ÇANAKKALE MİLLETVEKİLİ
SAYIN RIDVAN UZ'UN
TBMM 7/42497 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

1-Uşak ili Merkez ilçesi Bağbaşı Köyü 101 ada 323 parsel ve çevresinde başvuru yapan, izin alan, ÇED süreci tamamlanan veya devam eden tüm GES ve enerji depolama tesisi projelerinin firma bazında adı, kapasitesi, kapladığı alan ve mevcut idari durumu nedir?

2-Aynı ada ve parselde veya bitişik etki alanında birden fazla firmanın yürüttüğü bu projeler için Bakanlığınız tarafından kümülatif etki değerlendirmesi yapılmış mıdır? Yapıldıysa içeriği nedir, yapılmadıysa gerekçesi nedir?

3-Söz konusu projelerde, toplam çevresel etkinin parçalara bölünerek değerlendirilmesi suretiyle "proje parçalama" niteliği taşıyabilecek bir durum tespit edilmiş midir?

4-Bu projeler için 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında gerekli olan kamu yararı kararı ve tarım dışı kullanım izni alınmış mıdır? Alındıysa hangi tarihlerde ve hangi projeler için alınmıştır?

5-Proje sahası ve çevresinde yer alan mera alanlarının tahsis amacı değiştirilmiş midir? Değiştirildiyse hangi mera alanları için, hangi mevzuat hükmüne dayanılarak ve hangi kurum görüşleri alınarak işlem tesis edilmiştir?

6-Karakaya, Üçpınar, Beşkavak, Kepez, Gezberi, Kartal meraları ile Topçu Ağaç mevkiinin kullanımının kısıtlandığı veya kapatıldığı iddiası doğru mudur? Doğru ise, bölge halkının hayvancılık faaliyetlerinin sürdürülmesi için hangi alternatif alanlar tahsis edilmiştir?

7-Bölge halkının mera kaybı nedeniyle hayvanlarını satmak, üretimi bırakmak veya köyü terk etmek zorunda kaldığı yönündeki iddialar hakkında Bakanlığınızın elinde herhangi bir sosyal etki analizi veya zarar tespit çalışması bulunmakta mıdır?

8-Arap İni, Çeltek, İnemek, Kazankaya, Kurudere, Kepez ve Banakaya mağaralarının proje sahası içinde veya bitişğinde bulunduğu doğru mudur? Bu alanlar hakkında kültürel varlık, doğal varlık veya korunması gerekli unsur kapsamında herhangi bir envanter, tescil ya da kurum görüşü alınmış mıdır?

9-Proje çalışmaları sırasında büyük bir mağaranın tahrip edildiği iddiası üzerine Bakanlığınızca veya bağlı/ilgili kurumlarca herhangi bir inceleme, denetim veya idari soruşturma başlatılmış mıdır?

10-Yerleşim alanlarına yaklaşık 372 metre mesafede bulunduğu belirtilen enerji depolama tesisleri için; yangın, patlama, termal kaçak, kimyasal sızıntı ve acil tahliye senaryolarına ilişkin herhangi bir risk analizi, acil durum planı veya simülasyon çalışması yapılmış mıdır?

11-Bu depolama tesisleri bakımından köy halkının can ve mal güvenliğini korumaya yönelik olarak hangi asgari mesafe kriterleri, teknik güvenlik tedbirleri ve denetim mekanizmaları uygulanmaktadır?

12-Proje alanının Altıntaş Göleti/Barajı havzası ve yer altı su sistemi üzerindeki muhtemel etkilerine ilişkin hidrojeolojik veya çevresel bir değerlendirme yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?

13-Volkanik andezit kayaçların kazılması, zemin hareketleri, tozlaşma, drenaj değişikliği ve yüzey akışı gibi unsurların su kalitesi üzerindeki etkileri bakımından Bakanlığınızca özel bir izleme programı yürütülmekte midir?

14-Bölgedeki yıllık atlarının yaşam alanları ve geçiş koridorlarının tel çitler ve tesis alanları nedeniyle parçalandığı iddiası doğru mudur? Bu konuda Bakanlığınızın onayladığı bir ekolojik koridor planı veya biyolojik çeşitlilik koruma tedbiri bulunmakta mıdır?

15-Söz konusu projelerle ilgili olarak bugüne kadar Bakanlığınıza, il müdürlüklerine veya e- ÇED sistemi üzerinden yapılmış toplam itiraz, şikâyet ve başvuru sayısı kaçtır? Bu başvuruların kaçını sonlandırılmıştır?

16-Bağbaşı Köyü 101 ada 323 parsel ve çevresindeki projeler bakımından Bakanlığınızca yeniden, bütüncül ve bağımsız bir çevresel-sosyal etki incelemesi yapılması düşünülmekte midir?

CEVAP

1-Uşak İli, Merkez İlçesi Bağbaşı Köyü 101 ada 323 parsel ve çevresinde Bakanlığınıza başvurusu yapılan projeler aşağıda belirtilmiştir.

Uşak İli, Merkez İlçesi, Bağbaşı Köyü, 101 Ada, 323 Parselde Mevne Enerji Anonim Şirketi tarafından yapılması planlanan "Mevne Güneş Enerjisi Santrali (30,001 MWm/30 MWe- 42.9571 ha) ve Elektrik Depolama (30 MWh/30 MWe)" projesi olup bahse konu projenin ÇED süreci Bakanlığımızda devam etmektedir.

Uşak İli, Merkez İlçesi, Bağbaşı Köyü, 101 Ada 323 (A) Nolu Parsel sınırları içerisinde, Taykar Enerji Üretim Pazarlama Tic. A.Ş. tarafından yapılması planlanan Uşak- 1 Güneş Enerjisi Santrali (40 MWm/40 MWe 60,22 Ha) ve Elektrik Depolama Tesisi (40 MWh/40 MWe - 0,076 Ha) projesi olup bahse konu projeye Bakanlığımızca 05.01.2026 tarihli ve 8839 karar nolu ÇED Olumlu Kararı verilmiştir.

Uşak İli, Merkez İlçesi, Bağbaşı Mahallesi, 101 Ada ve 323 Parsel sınırları içerisinde, Kon-Tek Kontrol Teknolojileri ve Otomasyon Sanayi Ticaret A.Ş. tarafından yapılması planlanan G3-Uşak-2-3 Güneş Enerji Santrali (22,5 MWm/ 22,5 MWp / 15 MWe- 29,92 ha) projesi olup bahse konu projeye Bakanlığımızca 21.03.2026 tarihli ve 7586 karar nolu ÇED Olumlu Kararı verilmiştir.

Uşak İli, Merkez İlçesi, Bağbaşı Köyü, 101 Ada/323 Parsel Mahallesi'nde Potens Enerji Limited Şirketi tarafından yapılması planlanan "Karacahisar Güneş Enerji Santrali (13,728 MWm / 10 MWe 15,32 ha) ve Elektrik Depolama Tesisi (10 MWe / 10 MWh)" projesi olup bahse konu projenin ÇED süreci Bakanlığımızca sonlandırılmış ancak bahse konu projenin GES kapasitesi itibarıyla ÇED Yönetmeliği Ek-2 listesinde yer alması nedeniyle ÇED sürecine Uşak Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü)'nde devam edilmiş ve projeye ilgili Valilikçe 12.02.2026 tarihli ÇED Olumlu Kararı verilmiştir.

Ayrıca, Bakanlığımız ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü resmi internet sayfasında (<https://ced.csb.gov.tr/>) yer alan "DUYURULAR" başlığı altından "ÇED Duyurularına erişmek için tıklayınız" (<https://eced-duyuru.csb.gov.tr/eced-prod/duyurular.xhtml>) sekmesi kullanılarak sektörler ve illere göre 2014 yılı itibarıyla verilen ÇED kararlarına ulaşılabilmektedir.

Tüm projeler Ham Toprak vasıflı Maliye Hazinesi parseli içerisinde yürütölmekte olup alanda veya çevresinde tescilli mera alanı bulunmamaktadır.

2,3-Aynı ada ve parsel üzerinde yapılması planlanan dört projede farklı yatırımcılara ait Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından verilmiş farklı Ön lisansı bulunan projeler olup proje parçalama durumu söz konusu değildir. Bununla birlikte Bilindiğı üzere ÇED süreci; gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu/olumsuz etkilerinin belirlendiğı, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin belirtildiğı, proje kapsamında gerek hazırlık, gerek inşaat, gerekse işletme dönemine ilişkin çevresel etkilerin kapsamlı ve detaylı olarak incelendiğı, olumsuz etkilerin giderilmesi için alınacak önlemlerin çevre mevzuatı çerçevesinde öngörölen modelleme çalışmaları ile desteklendiğı, yapılan tüm bu çalışmaların, hesaplamaların ve değerdendirmelerin irdelendiğı süreçtir. Bununla birlikte; yer seçimi, teknoloji ve alınacak önlemler kapsamında tüm alternatifler karşılaştırılmakta, alternatifler arası seçimler ve bu seçimlerin nedenleri belirtilmektedir.

ÇED Olumlu Kararı verilen tüm projelerde İnşaat Öncesi, İnşaat ve İşletme Aşamasındaki Çevresel Etkileri ve Alınacak Önlemlerinin geçmişteki, mevcuttaki veya gelecekteki etki alanı içerisinde kalan başka faaliyetler ile birlikte oluşturduğı/oluşturacağı çevresel ve sosyal etkilere yer verilerek, kümülatif değerdendirme yapılmıştır. ÇED süreci devam eden proje kapsamında da kümülatif çalışmalar yürütölecektir.

4,5,6,7-Bilindiğı üzere ÇED Yönetmeliğı'nin Madde 6 – ... (3) fıkrasında "Bu Yönetmeliğı tabi projeler için "Çevresel Etki Değerdendirmesi Olumlu" kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili teşvik, onay, izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez, proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. Ancak bu durum söz konusu teşvik, onay, izin ve ruhsat süreçlerine başvurulmasına engel teşkil etmez hükmü yer almaktadır. Yukarıdaki ÇED yönetmeliğı maddesinden de " anlaşılaacağı üzere Bakanlığıımız tarafından da ÇED kararları, mer'i mevzuat uyarınca, yatırıma başlanabilmesi için diğdr kamu kurumları tarafından verilecek izin niteliğindeki idari işlemler öncesinde aranması gereken bir ön koşul olarak görölmektedir.

Bahse konu projelerin hepsinin ÇED süreci içerisinde ilgili kurum görüşleri alınmış olup ilgili kurum tarafından bölgedeki merai tarım alanlarının nitelikleri, projenin mera tarım alanlarına olan etkisi, elden çıkarılacak tarım alanları, hayvancılık faaliyetlerine olası etkiler ile mevcut ve planlanan geçim kaynakları vb. konular dikkate alınarak ayrıntılı inceleme yapılmıştır. Ayrıca, söz konusu planlanan projeler kapsamında inşaat ve işletme faaliyetleri dahil olmak üzere gerçekleştirilecek tüm çalışmalarda faaliyete başlanılmadan önce 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu, 4342 sayılı Mera Kanunu, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu, 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu kapsamında gerekli tüm izinler alınacağı ÇED Olumlu Kararı verilen projelerin Nihai ÇED Raporlarında taahhüt altına alınmış ÇED süreci devam eden projede de söz konusu taahhüdün Nihai ÇED Raporunda yer alması sağlanacaktır.

8,9-Bakanlığıımızda ÇED süreci devam eden proje ile birlikte ÇED Olumlu Kararı verilen 3 projede de ÇED inceleme alanı ve etki alanında herhangi bir Kültür varlığı, Koruma alanları (Ek-5'deki Duyarlı Yörelr listesi de dikkate alınarak) (milli parklar, tabiat parkları, sulak alanlar, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, yaban hayatı korunma alanları, biyogenetik rezerv alanları, biyosfer rezervleri, doğal sit ve anıtlar, arkeolojik, tarihi, kültürel sitler, özel çevre koruma bölgeleri, özel koruma alanları, turizm alan ve merkezleri, mer'a kanunu kapsamındaki vb. alanlar, hassasiyet derecesi, tarihi çevreler ve sit bölgelerini etkileyecek su tabanı değışiklikleri); bulunup bulunmadığı detaylı bir şekilde değerdendirilmektedir. Bununla birlikte projelerin ÇED süreci kapsamında oluşturulan inceleme değerdendirme komisyon üyesinde yer alan Kütahya Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü ile Tabiat Varlıklarını Koruma Genel

Müdürlüğünce ÇED Raporu incelenerek nihai görüşlerinin alınması sağlanmıştır.

Proje alanı ilgili projelerden bir tanesi inşaat faaliyetleri devam etmekte olup, ÇED OLUMLU Kararının iptali talebi ile Uşak İdare Mahkemesinde süreç devam etmektedir. Mahkeme Heyeti Yerinde keşif yapmıştır. Bakanlığımız ve İl Müdürlüğümüz yetkisi dahilinde planlı ve ani izleme ile denetimler her projede olduğu gibi bu projelerde de yapılmaktadır. Söz konusu alanda tescilli mağara bulunmamaktadır.

10,11-Güneş Enerji Santrali ile birlikte Elektrik Depolama Tesisi kurulması planlanan projelerin tümünde projelerin yangın, patlama, termak kaçak, vb. acil durumlarda alınması planlanan önlemlerinde yer aldığı İş Sağlığı Güvenliği Uzmanı tarafından hazırlanmış Yangına Karşı Güvenlik Planı hazırlanması istenmekte olup ayrıca Elektrik Depolama tesisi ile ilgili depolama yönteminin nasıl olacağı ve hangi soğutma sisteminin kullanılacağı detaylı bir şekilde Nihai ÇED Raporlarında yer alması sağlanmaktadır.

12,13,14-Ülkemizde planlanan ve ÇED Yönetmeliği kapsamında Bakanlığımıza başvurusu yapılan her projenin ÇED süreçlerinde seçilen alanının ve önerilen proje nedeniyle etkilenmesi muhtemel olan çevrenin; topografyası, batimetrik özellikleri, ulusal enerji iletim şebekelerine göre konumu, aday sahanın yer aldığı coğrafi bölge ve iklim özellikleri, karayolları ve yerleşim merkezlerine göre konumu, arkeolojik ve kültürel varlıklar ile ilişkisi, doğal koruma alanları ve milli parkla olan ilişkisi, zirai ve sanayi durumu ve aday sahanın lojistik konumu, bölgenin nüfus, fauna, flora, jeolojik ve hidrojeolojik özellikleri, doğal afet durumu, tarım, turizm, toprak, su, hava ve atmosferik koşulları, iklimsel faktörler, mülkiyet durumu, kültür varlığı ve sit özellikleri, peyzaj özellikleri, arazi kullanım durumu, hassasiyet derecesi (ÇED Yönetmeliği'nin Ek-5'deki Duyarlı Yörelere Listesi de dikkate alınarak) ve benzeri özellikleri dikkate alınarak, projeye ait dosyanın, proje kapsamında hazırlanacak olan her türlü bilgi ve dokümanın incelenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla; ÇED Başvuru Dosyasındaki bilgiler de göz önünde bulundurularak; ilgili kurum ve kuruluş temsilcileri, Bakanlık yetkilileri ile proje sahibi ve/veya temsilcilerinden oluşan bir komisyon oluşturulmaktadır.

Hem ÇED Olumlu Kararı verilen hem de ÇED süreci devam eden projelerin hepsinin ÇED süreci içerisinde Tarım ve Orman Bakanlığı (Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Orman Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü), Uşak Valiliği (İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü) yer almaktadır. Bahse konu projelerin Doğal afet durumu; kitle hareketleri (heyelan, kaya düşmesi, çığ, su baskını vb.), duyarlılık analizi; heyelan yağış ilişkisi, yamaç stabilitesi, kayma analizi Uşak Valiliği (İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü)'nce proje alanındaki yüzeysel ve yer altı su kaynaklarının hidrolojik ve hidrojeolojik özellikleri, mevcut ve planlanan kullanımı, faaliyet alanına mesafeleri ise Tarım ve Orman Bakanlığı (Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü)'nce detaylı bir şekilde değerlendirilmiş olup uygun görüş alınarak ÇED kararı verilmiştir. Bununla birlikte projeler kapsamında ekosistem değerlendirme raporları hazırlanmakta olup bahse konu rapor Tarım ve Orman Bakanlığı (Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü)'nce detaylı incelenmiş olup ÇED süreçlerinde uygun görüşleri alınmaktadır.

15-Bakanlığımızda ÇED süreci yürütülen her projede gerek halkı yatırım hakkında bilgilendirmek, projeye ilişkin görüş ve önerileri almak üzere düzenlenen halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı toplantısında, gerekse ÇED süreci içerisinde Bakanlığımıza sunulan ÇED Başvuru Dosyası, ÇED Raporu ve Nihai ÇED Raporunun halkın erişimine açılması noktasında Bakanlığa/Valiliğe gelen dilekçeler aracılığıyla her aşamada halkın itirazları, görüş ve önerileri alınarak, halk ÇED sürecine dâhil edilmiştir. Ayrıca, ÇED sürecinin her aşamasında, şeffaflık ilkesi doğrultusunda tüm paydaşlar sürece dâhil edilmiştir.

16-Bağbaşı Köyü 101 ada 323 parsel ve çevresindeki projelerin ÇED süreçleri içerisinde gerçekleştirilmesi planlanan projeden kaynaklanabilecek potansiyel çevresel ve sosyal risklerin

yerel mevzuat ve/veya uluslararası standartlar ve iyi uygulamalar göz önünde bulundurularak sistematik bir şekilde belirlendiği, ölçüldüğü bilgileri içerecek şekilde proje özelinde Çevresel ve Sosyal Eylem Planı hazırlanmakta olup raporların Nihai ÇED Raporlarında yer alması sağlanmaktadır.